

13. számú tananyag

A 2011. évi CLXVI. törvény Magyarország 2012. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról és a végrehajtási rendeleteként megjelent a vidékfejlesztési miniszter 40/2012. (IV. 27.) VM rendelete az élelmiszerlánc-felügyeleti díj bevallásának és megfizetésének szabályairól

A jogszabályi keretek összefoglalása

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény módosítására kiadott 2011. évi CLXVI. törvény bevezette a hatósági felügyeleti tevékenységgel összefüggő feladatok ellátásának fedezése érdekében az évente fizetendő élelmiszerlánc felügyeleti díjat (Éltv.: 47/B §) A 2012. évi XVIII. törvénnyel történt módosítása szerint a befolyt felügyeleti díjat az élelmiszerlánc-biztonsági stratégiában, a többéves tervben és az éves ellenőrzési tervben meghatározott feladatok végrehajtására kell fordítani.

Tananyagunk és az erre épülő képzéseink alapvetően a törvénymódosítás és a felügyeleti díj fizetésének célját, a korszerű hatósági felügyeleti tevékenység ellátását kívánja segíteni az új típusú növény-egészségügyi jogszabályok, sürgősségi végrehajtási határozatok ismertetésével.

Az EU növény-egészségügyi rendszerben jelentős szerepet játszó sürgősségi határozatok alkalmazásának jellemző közös vonásai az alábbiak:

- Az elmúlt évtizedben megjelent szabályozási forma
- Vonatkozhatnak nem-karantén listás károsítóira is
- Gyorsan bevezethető, ideiglenes intézkedések, céljuk a gyors reagálás a károsítók jelentette új fenyegetésre. A nem vizsgálatköteles károsítók számára a zárlatiakéhoz hasonlóan, de ideiglenes jelleggel az EU minden tagállama számára kötelezővé teszik a hatósági fellépést. A határidő lejártakor kötelező a felülvizsgálat. Akkor az ideiglenesen vizsgálatköteles károsító vagy bekerül a mellékletek valamelyikébe, azaz állandó vizsgálatkötelezettséggel zárlati károsító lesz vagy teljesen megszűnik vizsgálatkötelezettsége pl. *Dryocosmus* esete (védett zónás legyen vagy szűnjön meg a vizsgálatkötelezettség, eggyel több károsítóval kell együtt élni)
- Egyszerű elvű, szigorú intézkedések, kötelező az intézkedési terv készítése, valamint
 - a) Körülhatárolt terület kialakítása: fertőzött terület + puffer zóna (károsító-mentes terület, 2-20 km széles)
 - b) Intenzív felderítési- mintavételi program alkalmazása
 - c) intézkedések a kitűzött stratégiai célnak (felszámolás vagy visszaszorítás) megfelelően
 - d) Elővigyázatosság elvén alapuló növény-megsemmisítés (nem csak a fertőzötteket, hanem adott sugarú körben az összes, jogszabályban megjelölt gazdanövényt)
 - e) Termesztés nagy izolációs távolsággal vagy rovarbiztos háló alatt
 - f) Forgalmazás tilalma, korlátozás több évig a körülhatárolt területen fekvő más gazdálkodókra, forgalmazókra is, +növényültetvéli kötelezettség

Mindezek mellett a tananyagban és az előadások során bemutatjuk a sürgősségi határozatok általános szerkezetét.

Tárgyaljuk továbbá, hogy mikor és minek alapján indokolt növény-egészségügyi intézkedéseket tenni. Az ismeretek jobb megértése és elsajátítása érdekében a tananyagunk példákat, esettanulmányokat is tartalmaz.

A növény-egészségügyi feladatok ellátásában jelentős szerepe van a készenléti tervnek. Ennek célját, tartalmát szintén ismertetjük.

A tananyag elkészítésével, illetve a témában tartott előadásokkal az alábbi célokat kívánjuk elérni:

- az új típusú jogszabályok megnövekedett szerepének és a konkrét új sürgősségi határozatok lényeges elemeinek megismertetése,
- az ennek megfelelő szemlélet kialakítása és meghonosítása a hazai hatósági munkában,
- a figyelem felhívása a nem-honos károsítók észlelésének jelentőségére,
- az új károsítók korai észlelésének ösztönzésére az élelmiszerlánc-biztonság hatékonyabb szolgálata érdekében,
- a termelőknek és forgalmazóknak nyújtott növény-egészségügyi információkkal átadásával segítséget adunk az önellenőrzési rendszerük kialakításához,
- a hatósági ellenőrzés alá tartozó tevékenységet végző nem-állami laboratóriumok szakembereinek figyelmét felhívjuk az növény-egészségügyi jelentőségű új károsítókra, az ezek észlelésekor történő bejelentés fontosságára.